

สรุปผล การนิเทศการศึกษา ของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

จัดทำโดย

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ยศ.ทอ.

สรุปผล การนิเทศการศึกษา ของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

มุ่งสู่การเป็น
“ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหาร
ของกองทัพอากาศ”

คุณภาพการศึกษา
ได้มาตรฐาน

สมรรถนะกำลังพล
พร้อมปฏิบัติการจริง

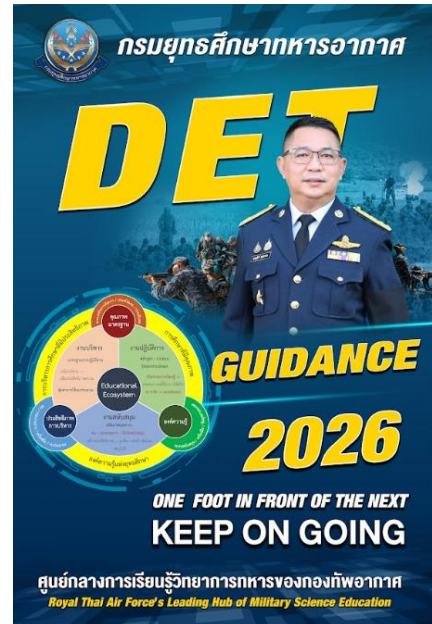
เครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการ

พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
อย่างยั่งยืน

คำนำ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ มีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างกำลังพลกองทัพอากาศให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับภารกิจ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงในอนาคต โดยมุ่งยกระดับกรมยุทธศึกษาทหารอากาศสู่การเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ” เพื่อสร้างความได้เปรียบทางภูมิปัญญาให้แก่กำลังพลผ่านระบบการศึกษาและฝึกอบรมที่มีคุณภาพและทันสมัย

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้เริ่มดำเนินการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาในฐานะกลไกใหม่ในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และให้คำแนะนำด้านการศึกษาและการฝึกอบรมครอบคลุมการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านคุณภาพและมาตรฐานการฝึกศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และการสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้สถานศึกษาได้เตรียมความพร้อม ปรับปรุง แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง ทั้งก่อนเปิดการศึกษา ระหว่างจัดการศึกษา และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจจัดการศึกษา

การจัดทำเอกสารสรุปผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศฉบับนี้ จึงเป็นเครื่องมือประกอบการดำเนินงาน และเป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ทั้งสำหรับผู้บังคับบัญชาและผู้ดำเนินการด้านการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อนำผลการนิเทศและข้อเสนอแนะไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

พล.อ.ท.ดร.

(ยุทธศักดิ์ พูลสุวรรณ)

จก.ยศ.ทอ.

สารบัญ

สรุปผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

คำนำ

๐๑

ภาพรวมการดำเนินการนิเทศการศึกษา

๔

บทสรุปผู้บริหาร

ความสำคัญและความเป็นมา

ผลการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพการศึกษา

๐๒

มาตรฐานที่ ๑: คุณภาพและมาตรฐานการฝึกศึกษา

๙

คุณภาพการจัดการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผล

๐๓

มาตรฐานที่ ๒: ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

๑๓

การบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบ

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

การบริหารทรัพยากรเพื่อการฝึกศึกษา

การพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา

๐๔

มาตรฐานที่ ๓: การสร้างองค์ความรู้

๒๒

การเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

๐๕

บทสรุป

๒๕

ภาพรวมการดำเนินการ

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

๓๓

บทสรุปผู้บริหาร

ประธานการนิเทศการศึกษา

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศมีพันธกิจสำคัญในการผลิตและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับกำลังพลกองทัพอากาศด้วยระบบการศึกษาและการฝึกอบรมที่ทันสมัย ภายใต้แนวคิดการมุ่งสู่การเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ” เพื่อส่งมอบความได้เปรียบทางภูมิปัญญาให้กำลังพลอย่างเต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้นปัจจัยสำคัญของการจัดการศึกษาและฝึกอบรมปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องขับเคลื่อน “ระบบนิเวศการศึกษา” ทั้งระบบ ได้แก่ (๑) การปฏิบัติการด้านการศึกษา คือ กระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้และฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติการทางทหารอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (๒) การบริหารจัดการทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เวลา และโครงสร้างพื้นฐาน

เชิงยุทธศาสตร์อย่างคุ้มค่า รวดเร็ว และตามมาตรฐาน และ (๓) การสร้างองค์ความรู้ คือ การสร้างชุดความรู้เชิงระบบ โดยมีวัตถุประสงค์สูงสุดเพื่อเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในห้องเรียนสนามรบ สู่หลักการหลักนิยม และนวัตกรรมสำหรับใช้วางแผนและปฏิบัติการทางทหารได้อย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่า ซึ่งทั้งสามส่วนจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันอย่างประสานสอดคล้อง

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกลไกใหม่ในการยกระดับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการฝึกอบรมสอดคล้องตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance: QA) รองรับการขับเคลื่อนเจตนารมณ์ผู้บัญชาการทหารอากาศ และตามแนวทางปฏิบัติงานกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (DET Guidance 2026) กลุ่ม A การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ครอบคลุมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การ ปฏิบัติการฝึกศึกษาที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการ ปฏิบัติปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายในการยกระดับระบบ นิเวศการศึกษาทั้งระบบ ร่วมกับการบูรณาการการ ปฏิบัติการร่วม (Joint Operations) ส่งเสริมการ สร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา และการ ออกแบบการศึกษาสำหรับคนยุคใหม่อย่างเหมาะสม (Education for Next Generation)

การขับเคลื่อนระบบนิเวศการศึกษาของ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ จึงเป็นกระบวนการ ที่เชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับความพร้อมของการ ดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งการนิเทศ การศึกษาของสถานศึกษากรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ นับเป็นเครื่องมือสำหรับติดตาม ตรวจสอบ และแนะนำแนวทางการดำเนินงานหรือยกระดับการ จัดการเรียนรู้อย่างเต็มขีดความสามารถ

ผลการนิเทศการศึกษาโดยรวม พบว่า สถานศึกษามีพัฒนาการในการขับเคลื่อนและ ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรแบบมุ่งผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ การวัดและประเมินผล การ บริหารจัดการองค์กรและการบริหารความเสี่ยง การใช้ เทคโนโลยีสนับสนุนการศึกษา และการสร้างองค์ความรู้

ทั้งนี้ ยังพบข้อควรดำเนินการเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด คือ การเชื่อมโยงข้อมูลทุกมิติให้ เกิดผลลัพธ์ร่วมกัน ตั้งแต่สมรรถนะที่ต้องการ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล รวมทั้ง หน่วยสถานศึกษาควรนำข้อเสนอแนะจากคณะนิเทศ การศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และ การนำผลประเมินย้อนกลับ (Feedback) มาพัฒนา อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ จึงเป็น จุดเริ่มต้นสำคัญแห่งการวางรากฐานและสร้างความ แข็งแกร่งด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผล การนิเทศการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาระบบการศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหาร อากาศต่อไป

ความสำคัญและความเป็นมา

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการศึกษา การฝึกอบรม เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับกำลังพล ทอ.ทุกระดับชั้นยศให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพทางทหาร ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีอาชีพบนพื้นฐาน คุณธรรม จริยธรรม รวมไปถึงค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการศึกษาวิชาชีพทางทหารให้ทันสมัย และสอดคล้องกับระบบการศึกษาของประเทศ และยุทธศาสตร์ของ ทอ. จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ เพื่อส่งมอบความได้เปรียบทางภูมิปัญญา อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างขีดความสามารถและสมรรถนะกำลังพลในทุกระดับ

ปัจจุบันกระบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมของกองทัพอากาศมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา (QA) และการประเมินตนเอง (SAR) รองรับการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามยังพบความจำเป็นในการพัฒนากลไกที่สามารถติดตามตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และสะท้อนข้อมูลจากการปฏิบัติของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเดียวกัน

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศจึงได้ริเริ่ม “การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา” ซึ่งเป็นกลไกใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติเดียวกัน สามารถติดตาม กำกับ ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อขัดข้องด้านการศึกษาและการฝึกได้อย่างต่อเนื่อง และทันทั่วทั้งที่ตลอดปีงบประมาณ สนับสนุนการขับเคลื่อนแนวทางปฏิบัติงานกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (DET Guidance 2026) ครอบคลุมทั้งส่วนงานบริหาร

ส่วนงานปฏิบัติการทางการศึกษา และส่วนงานสนับสนุน รองรับการขับเคลื่อนเจตนารมณ์ผู้บัญชาการทหารอากาศในการเสริมสร้างกำลังทางอากาศไปสู่กองทัพอากาศที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ

รวมทั้งเป็นการยกระดับกรมยุทธศึกษาทหารอากาศมุ่งสู่การเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ” ที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้าง ถ่ายทอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางทหาร เพื่อสร้างความได้เปรียบทางภูมิปัญญาและสนับสนุนการพัฒนา กำลังพล ขีดความสามารถ และความพร้อมของกองทัพอากาศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

1. บทบาทและภารกิจ

จัดการศึกษาและฝึกอบรม
เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับกำลังพล ทอ.ทุกระดับ
บนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยมหลักของ ทอ.

2. ปัญหาและความท้าทาย

ยังขาดมาตรฐานและ
แนวทางเดียวกัน

ติดตามและประเมินผล
ได้ไม่ต่อเนื่อง

ครอบคลุมทุกส่วนงาน
ยังไม่เป็นระบบ

3. การดำเนินการ

ดำเนินการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา
กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

4. มุ่งสู่เป้าหมาย

รวบรวม
องค์ความรู้

วิเคราะห์
สังเคราะห์

สร้าง
ถ่ายทอด

ใช้ประโยชน์
จากองค์ความรู้

ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหาร ของกองทัพอากาศ

สร้างความได้เปรียบทางภูมิปัญญา พัฒนากำลังพล
ขีดความสามารถ และความพร้อมของ ทอ.
อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน ตามการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกพื้นฐานที่ทำให้สถานศึกษาสามารถควบคุมและพัฒนาคุณภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยนโยบายของกองทัพอากาศได้กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผลเพื่อสะท้อนคุณภาพการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้ปรับปรุงเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาและคู่มือการประกันคุณภาพของสถานศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพและมาตรฐานการฝึกศึกษา ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ การจัดการเรียนการสอน และตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ การวัดและประเมินผล

มาตรฐานที่ ๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ การบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ การบริหารทรัพยากรเพื่อการฝึกศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ การพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ การสร้างองค์ความรู้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ การเสริมสร้าง

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

โดยมีรูปแบบการประเมินแบบสะสมความสมบูรณ์ของการดำเนินงาน (ADLI Model) เป็นแนวทางพิจารณาพัฒนาการของกระบวนการได้แก่

Approach: A คือ การมีแนวทางที่ชัดเจน

Deployment: D คือ การนำไปปฏิบัติ

Learning: L คือ การเรียนรู้และปรับปรุง

Integration: I คือ การบูรณาการเข้ากับทิศทางขององค์กร

ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ หน่วยสถานศึกษาดำเนินการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลตามวงรอบที่กำหนด โดยผลการประเมินตนเองของหน่วยเมื่อนำมาตรวจสอบแล้วพบว่ามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของทุกส่วนงานที่รับผิดชอบดูแลและให้คำแนะนำแต่ละตัวบ่งชี้ แสดงถึงความเข้าใจการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์การประเมิน แต่ยังพบประเด็นที่ควรพัฒนาให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติแต่ละส่วนงาน เช่น การตรวจสอบความสอดคล้องหลักฐาน/เอกสารให้เป็นปัจจุบัน เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้ตระหนักถึงความคุ้มค่าการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งความรวดเร็วและสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบถึงความสามารถในการ

ปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเวลาจริง (Real Time) จึงดำเนินการพัฒนาระบบดิจิทัล โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รร.เหล่าสายวิทยาการ และหน่วยจัดการศึกษา ทอ. (RTAF e-SAR) ที่จะเริ่มดำเนินการจริงในปีงบประมาณ ๗๐ ผ่านเว็บไซต์ <https://iqa.rtaf.mi.th/> หรือผ่านหน้าเว็บไซต์ ยศ.ทอ. (<https://educate.rtaf.mi.th/rabbnga-an-ys-th>) ซึ่งมีเป้าหมายให้การรายงานผลการประเมินตนเองเป็นระบบและสามารถใช้ข้อมูลเพื่อการกำกับติดตามได้มากขึ้น

การพัฒนาดังกล่าวสะท้อนแนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปจากการมุ่งจัดทำเอกสารเพื่อรับการประเมิน ไปสู่การสร้างระบบงานที่สามารถแสดงหลักฐานจากการปฏิบัติจริงและนำผลกลับไปใช้พัฒนา

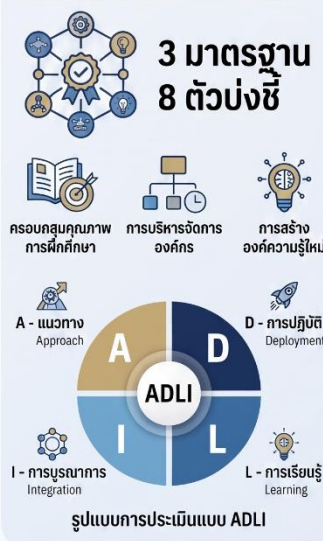
อย่างไรก็ตาม การยกระดับในระยะต่อไปจำเป็นต้องเชื่อมโยงข้อมูลทุกส่วนให้เป็นภาพใหญ่เดียวกัน มีการดำเนินงานอย่างประสานสอดคล้องและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. เน้นย้ำสถานศึกษาเร่งส่งเสริมกิจกรรมการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้
๒. สนับสนุนการพัฒนาครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
๓. ส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการ
๔. ศึกษาข้อมูล ทำความเข้าใจ และเข้าใช้งานระบบ RTAF e-SAR ตามกำหนด

การประกันคุณภาพการศึกษา ยศ.ทอ. ยุคใหม่: มุ่งสู่ระบบดิจิทัลและมาตรฐานสากล

เกณฑ์มาตรฐาน
และรูปแบบการประเมิน
(ปีงบประมาณ 2569)

การยกระดับสู่ระบบดิจิทัล
RTAF e-SAR
(ปีงบประมาณ 2570)

แพลตฟอร์ม RTAF e-SAR

ระบบรายงานผลประเมินตนเองแบบ
Real Time ผ่านเว็บไซต์

เป้าหมายความคุ้มค่าและรวดเร็ว

ช่วยให้ผู้บังคับบัญชาติดตามผลและกำกับดูแล
ได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกไตรมาส

4 ข้อแนะนำเพื่อความสำเร็จ

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

มาตรฐานที่ ๑

คุณภาพและมาตรฐาน การฝึกศึกษา

คุณภาพการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาและฝึกอบรม ให้มีความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพ คุณลักษณะ และสมรรถนะ ตรงตามความต้องการของภารกิจ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรมโดยจัดทำคู่มือจัดทำหลักสูตรการฝึกและศึกษาของกองทัพอากาศ และดำเนินการให้คำแนะนำการปรับปรุงหลักสูตรแบบเน้นผลลัพธ์ (Outcome-based Education: OBE) ทั้งหน่วยจัดการศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ และหน่วยจัดการศึกษาของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันหลักสูตรในความรับผิดชอบของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ จำนวนทั้งสิ้น ๑๘ หลักสูตร และเป็นหลักสูตรตามแนวคิด OBE เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑๕ หลักสูตร และอยู่ระหว่างการปรับปรุง จำนวน ๓ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรผู้ทำหน้าที่ปกครองชั้นสัญญาบัตร พ.ศ.๒๕๖๕ หลักสูตรผู้ทำหน้าที่ปกครองชั้นประทวน พ.ศ.๒๕๖๕ และหลักสูตรประเมินพิธีกรรมขั้นต้น พ.ศ.๒๕๕๘

ทั้งนี้ การปรับหลักสูตรมิได้จำกัดอยู่กับการเปลี่ยนรูปแบบเอกสาร แต่เริ่มจากการวิเคราะห์หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดขีดความสามารถหรือ Competencies ที่จำเป็น แล้วจึงสังเคราะห์เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ตัวอย่างการพัฒนาหลักสูตรผู้ทำหน้าที่ปกครองได้แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงระหว่างหน้าที่ สมรรถนะ PLO และหมวดวิชาอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นสำคัญที่ต้องดำเนินการเมื่อสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ OBE เรียบร้อยแล้ว คือ การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอนและวัดประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ตามที่กำหนด สถานศึกษาจึงควรตรวจสอบความสอดคล้องดังกล่าว โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบความสอดคล้องเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล (Constructive Alignment) ตามคู่มือจัดทำหลักสูตรการฝึกและศึกษาของ ทอ. ในการตรวจสอบ ร่วมกับการจัดทำแผนที่การรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Curriculum Mapping) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับด้านการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางของหลักสูตรใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการสัมมนา การปฏิบัติ การศึกษาดูงาน และกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากขึ้น โดยเฉพาะการฝึกจำลองสถานการณ์ และการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่าแนวทางดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนจาก “ผู้รับความรู้” ไปสู่ “ผู้ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ตัดสินใจและปฏิบัติงาน”

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. เน้นย้ำหน่วยจัดทำแบบประเมินติดตามผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตร

๒. นำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมมิติการปรับปรุงเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน และมิติการปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นเครื่องมือที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เข้ารับการศึกษาดังตามอัตลักษณ์ และสมรรถนะที่กำหนดของแต่ละหลักสูตร ดังนั้น เมื่อหลักสูตรเปลี่ยนไปสู่ OBE ระบบการประเมินจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องสมรรถนะและความต้องการของกองทัพอากาศที่แท้จริง

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศจึงได้จัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อรองรับระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๘ และการประเมินสมรรถนะกองทัพอากาศ (Competency) และกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลของสถานศึกษารองรับและขับเคลื่อนการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนำไปสู่การปรับรูปแบบการติดตาม วัด และประเมินผลผู้เข้ารับการศึกษาสอดคล้องสมรรถนะจริงตามที่กองทัพอากาศต้องการ

ทั้งนี้ ระบบการวัดผลทางวิชาการให้ความสำคัญกับการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน การพัฒนาและปรับปรุงแบบทดสอบและเครื่องมือการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย โดยมีข้อพิจารณาสำคัญ คือ ความโปร่งใสและความยุติธรรม ตลอดจนการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ผลการประเมินตามสมรรถนะ เพื่อสะท้อนขีดความสามารถของผู้เข้ารับการศึกษาศู่ความสามารถในการปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ภาพรวมการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาปัจจุบัน จึงมีรูปแบบการประเมินจากผลงาน การปฏิบัติ การสังเกต และแบบ Rubric โดยมุ่งให้หลักฐานการประเมินสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้จริง

นอกจากนี้ การพัฒนาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การติดตามผลประเมินย้อนกลับ (Feedback) หลักสูตรโรงเรียนหลักชั้นปลาย (PME) แบบบูรณาการด้วยเครื่องมือ CIPPIest Model พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานและถ่ายทอดความรู้กลับสู่องค์กรได้ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระยะต่อไปควรมุ่งให้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา กลับไปสู่การปรับปรุง PLO เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ และวิธีการประเมินอย่างเป็นระบบต่อไป

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. เน้นย้ำให้สถานศึกษาจัดทำแผนการรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Curriculum Mapping) เพื่อจำแนกระดับสมรรถนะแต่ละหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. สถานศึกษาควรนำ CIPPIest Model เป็นเครื่องมือในการประเมินหลักสูตร เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการติดตามและตรวจสอบผลลัพธ์ที่ระบุไว้

๓. บันทึกผลการดำเนินงานจากการปรับปรุงแนวทางการวัดและประเมินผลโดยมีสมรรถนะกองทัพอากาศเป็นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนา/ปรับปรุงต่อไป

ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้วยหลักสูตร OBE และการประเมินผลตามสมรรถนะ

พัฒนากำลังพลกองทัพอากาศให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ คุณลักษณะ และสมรรถนะ ตรงตามความต้องการของภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสู่ OBE

มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OUTCOME)

เริ่มจากการวิเคราะห์
หน้าที่และความรับผิดชอบ
กำหนดสมรรถนะ (Competencies)
สังเคราะห์เป็นผลลัพธ์
การเรียนรู้ (PLO)
เชื่อมโยงสู่หมวดวิชา

ความก้าวหน้าปัจจุบัน

- หลักสูตรทั้งหมด 18 หลักสูตร
- เป็นหลักสูตรตามแนวคิด OBE แล้ว 15 หลักสูตร
- อยู่ระหว่างปรับปรุง 3 หลักสูตร
 - ผู้ทำหน้าที่ปกครองชั้นสัญญาบัตร พ.ศ.2565
 - ผู้ทำหน้าที่ปกครองชั้นประทวน พ.ศ.2565
 - ประเพณีพิธีกรรมขัณฑ์ พ.ศ.2558

ไม่ใช่แค่เอกสารใหม่

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

1. เน้นย้ำหน่วยจัดทำแบบประเมินติดตามผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตร
2. นำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุมมิติการปรับปรุงเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนการสอน และมิติการปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

2. การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลจริง

Constructive Alignment

ตรวจสอบความสอดคล้อง 3 ด้าน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLO)

แนวทางการจัดการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผล

ใช้เครื่องมือ Curriculum Mapping
ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

สัมมนา

ปฏิบัติ

ศึกษาดูงาน

ฝึกจำลอง
สถานการณ์

ใช้เทคโนโลยี
สนับสนุน

เป้าหมาย : พัฒนาผู้เรียนจาก
“ผู้รับความรู้” ไปสู่ “ผู้ที่สามารถ
นำความรู้ไปใช้ตัดสินใจและ
ปฏิบัติงาน”

3. การวัดและประเมินผลตามสมรรถนะ (Competency-Based Assessment)

จัดทำคู่มือการวัดและประเมินผล
การศึกษาในสถานศึกษาของ
กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พ.ศ.2569
รองรับระเบียบ ทอ. พ.ศ.2568
และการประเมินสมรรถนะกองทัพอากาศ

ปรับระบบการประเมิน
ให้สอดคล้องสมรรถนะ
และความต้องการของ
กองทัพอากาศ

หลักการสำคัญ
• หลักเกณฑ์ชัดเจน
• เครื่องมือหลากหลาย
• โปร่งใส ยุติธรรม
• ใช้สารสนเทศจัดการข้อมูล
และวิเคราะห์ตามสมรรถนะ

รูปแบบการประเมิน
จากผลงาน การปฏิบัติ
การสังเกต และ
แบบ Rubric
สะท้อนผลลัพธ์
การเรียนรู้จริง

ติดตามผลย้อนกลับ (Feedback)
หลักสูตรโรงเรียนหลักชั้นปลาย (PME)
ด้วย CIPPIest Model
นำข้อมูลกลับไปปรับปรุง PLO เนื้อหา
วิธีการจัดการเรียนรู้ และวิธีการประเมิน
อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

1. เน้นย้ำให้สถานศึกษาจัดทำแผนที่การรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Curriculum Mapping) เพื่อจำแนกระดับสมรรถนะแต่ละหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาควรนำ CIPPIest Model เป็นเครื่องมือในการประเมินหลักสูตร เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการติดตามและตรวจสอบผลลัพธ์ที่ระบุไว้
3. บันทึกผลการดำเนินงานจากการปรับปรุงแนวทางการวัดและประเมินผลโดยมีสมรรถนะกองทัพอากาศเป็นฐาน (Competency Base) เพื่อเป็นข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนา/ปรับปรุงต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ประสิทธิภาพการบริหาร
จัดการสถานศึกษา

[illegible]

การบริหารจัดการองค์กร อย่างเป็นระบบ

การพัฒนาระบบราชการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศมีรูปแบบบูรณาการทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ โดยมีแผนปฏิบัติราชการ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ และนโยบายผู้บังคับบัญชาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน และนำไปสู่การจัดทำตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการกรมยุทธศึกษาทหารอากาศประจำปี ร่วมกับการดำเนินงานกลุ่มงานขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพ (P-D-C-A) เช่น การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ยศ.ทอ. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ยศ.ทอ. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ (PMQA 4.0) เป็นต้น โดยมีหน่วยขึ้นตรงกรมยุทธศึกษาทหารอากาศจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ของหน่วยรองรับการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมติดตามและรายงานผลการดำเนินงานร่วมกับการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้

ทั้งนี้ แนวคิดสำคัญของการจัดทำแผนปฏิบัติงานหน่วย (Action Plan) คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามแนวทางปฏิบัติงานของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ รวมทั้งหน่วยได้ตระหนักถึงเป้าหมายของงาน/ภารกิจการศึกษาและฝึกอบรม จากระดับนโยบายสู่การปฏิบัติ และติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยแนวทางการจัดทำ Action Plan หน่วยจะต้องพิจารณาข้อมูล

ประกอบทั้งบริบทสำคัญ ปัจจัยสำคัญ กระบวนการ และผลผลิต/ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น

ภาพรวมการดำเนินงานของสถานศึกษาพบว่าหน่วยสามารถจัดทำแผนและนำไปปฏิบัติได้ตามแนวทางที่กำหนด พร้อมเชื่อมโยงแผนงานสู่การบริหารความเสี่ยงอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ยังพบประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ การสื่อสารและถ่ายทอดแผนสู่ผู้ปฏิบัติ การจัดเก็บเอกสารและการจัดทำบันทึกผลการดำเนินงาน ซึ่งประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญ เพราะการสร้างความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนแก่บุคลากรในหน่วยทุกระดับจะส่งผลให้แผนมีประสิทธิภาพได้ยิ่งขึ้นและเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาใช้ประกอบการติดตามหรือตัดสินใจได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งการให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติงาน ทั้งการบันทึกปัญหา ข้อขัดข้อง และวิธีแก้ไข เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติ และเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. เน้นย้ำการสื่อสาร/การถ่ายทอดในหน่วย
๒. ตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์ให้สอดคล้องตามข้อมูลที่รายงาน
๓. บันทึกผลการดำเนินงาน/ข้อขัดข้อง/ข้อเสนอแนะ เพื่อจัดทำองค์ความรู้ สู่การหาแนวทางพัฒนา/ยกระดับการปฏิบัติและแผนปฏิบัติงาน

การบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ บูรณาการการบริหารทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ
มุ่งสู่การจัดการศึกษาและฝึกอบรมที่มีคุณภาพ อย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

กลไกการขับเคลื่อน

ดำเนินงานด้วยกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพ (P-D-C-A)

แนวคิดสำคัญของ Action Plan

เพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการสถานศึกษา
ตามแนวทางของ ยศ.กอ.

ตระหนักถึงเป้าหมาย
ของงาน/ภารกิจการศึกษา
และฝึกอบรม จากระดับนโยบาย
สู่การปฏิบัติ

ติดตามอย่างต่อเนื่อง

พิจารณาข้อมูลประกอบการจัดทำ Action Plan

บริบทสำคัญ

ปัจจัยสำคัญ

กระบวนการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์
ที่จะเกิดขึ้น

ภาพรวมการดำเนินงานของสถานศึกษา

หน่วยสามารถ
จัดทำแผนและ
นำไปปฏิบัติได้
ตามแนวทางที่กำหนด

เชื่อมโยงแผนงาน
สู่การบริหารความเสี่ยง
อย่างครบถ้วน

ประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

การสื่อสารและ
ถ่ายทอดแผนสู่ผู้ปฏิบัติ

การจัดเก็บเอกสาร

การจัดทำบันทึก
ผลการดำเนินงาน

ความสำคัญ

- สร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนแผนแก่บุคลากรทุกระดับ ทำให้แผนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาใช้ประกอบการติดตามหรือตัดสินใจได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
- สร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติงาน ทั้งการบันทึกปัญหา ข้อขัดข้อง และวิธีแก้ไข เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติ และเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

1

เน้นย้ำการสื่อสาร/การถ่ายทอด
ในหน่วย

2

ตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์
ให้สอดคล้องตามข้อมูลที่รายงาน

3

บันทึกผลการดำเนินงาน/ข้อขัดข้อง/ข้อเสนอแนะ
เพื่อจัดทำองค์ความรู้ สู่การหาแนวทางพัฒนา/
ยกระดับการปฏิบัติและแผนปฏิบัติงาน

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ มีแนวทางดำเนินงานแบบ บูรณาการและเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่ระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติการ ครอบคลุมทั้ง ๓ ส่วนงานสำคัญ ได้แก่ ส่วนงานบริหาร ส่วนงาน ปฏิบัติการ และส่วนงานสนับสนุน พร้อมสร้างความรู้ ความเข้าใจการปฏิบัติงานผ่านคณะทำงานตรวจสอบ และประเมินผลดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง และควบคุมภายในรูปแบบ Mobile Team เพื่อแนะนำ และช่วยเหลือผู้ปฏิบัติสำหรับการดำเนินงาน โดยมี นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในกรม ยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ดังนี้

๑. กำลังพลกรมยุทธศึกษาทหารอากาศมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ทุกระดับ ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

๒. การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงและ ควบคุมภายในทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกรมยุทธศึกษา ทหารอากาศและครอบคลุมพันธกิจทุกด้านของหน่วย

๓. การติดตามและประเมินผลการบริหาร ความเสี่ยงและควบคุมภายในจะดำเนินการอย่าง เหมาะสม สม่าเสมอ ต่อเนื่องตามสถานการณ์และวงรอบ ปฏิทินปฏิบัติงาน

๔. การพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยง และควบคุมภายในให้ได้มาตรฐาน บูรณาการเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการบริหารจัดการ

การดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่ กองทัพอากาศกำหนด มีรูปแบบการดำเนินงานแบบ วงจรบริหารคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับกรอบแนวคิด และวงจรการประเมินคุณภาพกระบวนการทำงาน (ADLI Model) อย่างเป็นระบบ โดยมีคู่มือการบริหาร

ความเสี่ยงและควบคุมภายใน กรมยุทธศึกษาทหาร อากาศ พ.ศ.๒๕๖๙ และคู่มือการตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงและ ควบคุมภายใน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๖๙ ประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน ๑๓ ตัวบ่งชี้ เป็นเอกสาร ประกอบการดำเนินงาน

ภาพรวมการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง พบว่าสถานศึกษาสามารถจัดทำแผนและนำไปปฏิบัติ ได้ตามกรอบที่กำหนด มีการดำเนินการตั้งแต่ การวิเคราะห์ความเสี่ยงตาม Action Plan การประเมิน ประสิทธิภาพของการควบคุม การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยง และการติดตามผลการดำเนินงาน โดยมี เอกสารและหลักฐานประกอบการตรวจสอบตาม มาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบพบประเด็น ที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ การทำให้ข้อมูลและ หลักฐานเป็นปัจจุบัน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และการนำผลจากการบริหารความเสี่ยงที่ ประสบความสำเร็จมาจัดทำเป็นองค์ความรู้ เป็น มาตรฐานงานหรือบทเรียน เพื่อให้บุคลากรอื่น สามารถนำไปใช้และป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเดิม กลับมาเกิดซ้ำ

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทั้งรูปแบบ เอกสารและ Google Drive ให้เป็นปัจจุบัน

๒. จัดเก็บหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ

๓. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ บริหารจัดการ

๔. จัดทำเอกสารในรูปแบบการจัดการ ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม สู่การทบทวนปัจจัยเสี่ยงเพื่อ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงปีงบประมาณต่อไป

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ยศ.ทอ. ดำเนินงานแบบบูรณาการและเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่ระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติการ
ครอบคลุม 3 ส่วนงานสำคัญ ได้แก่ ส่วนงานบริหาร ส่วนงานปฏิบัติการ และส่วนงานสนับสนุน
พร้อมสร้างความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานผ่านคณะทำงานตรวจสอบและประเมินผลฯ รูปแบบ Mobile Team เพื่อแนะนำและช่วยเหลือผู้ปฏิบัติ

นโยบายการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ยศ.ทอ. ปีงบประมาณ พ.ศ.2569

1. กำลังพล ยศ.ทอ.
มีส่วนร่วมในกิจกรรม
การบริหารความเสี่ยง
และควบคุมภายในทุกระดับ
ทั้งระดับนโยบายและ
ระดับปฏิบัติการ

2. การบูรณาการการบริหาร
ความเสี่ยงและควบคุมภายใน
ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ
ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ
ยศ.ทอ. และครอบคลุม
พันธกิจทุกด้านของหน่วย

3. การติดตามและประเมินผล
การบริหารความเสี่ยงและ
ควบคุมภายใน จะดำเนินการ
อย่างเหมาะสม สม่ำเสมอ
ต่อเนื่องตามสถานการณ์
และวงรอบปฏิทินปฏิบัติงาน

4. การพัฒนากระบวนการ
การบริหารความเสี่ยงและ
ควบคุมภายในให้ได้มาตรฐาน
บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ
เข้ามาสนับสนุนการบริหาร
จัดการ

มาตรฐานการดำเนินงาน

การดำเนินการเป็นไปตามมาตรฐานที่ กองทัพอากาศกำหนด
มีรูปแบบการดำเนินงานแบบวงจรบริหารคุณภาพ (PDCA)
ร่วมกับกรอบแนวคิดและวงจรการประเมินคุณภาพ
กระบวนการทำงาน (ADLI Model) อย่างเป็นระบบ

มีคู่มือการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ยศ.ทอ. พ.ศ.2569 และคู่มือการตรวจสอบ
และประเมินผลการดำเนินงานฯ พ.ศ.2569 ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้
เป็นเอกสารประกอบการดำเนินงาน

ภาพรวมการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง

การวิเคราะห์
ความเสี่ยงตาม
Action Plan

การประเมิน
ประสิทธิภาพของ
การควบคุม

การจัดทำแผน
บริหารความเสี่ยง

การติดตามผล
การดำเนินงาน

มีเอกสารและหลักฐาน
ประกอบการตรวจสอบ
ตามมาตรฐาน

พบว่าสถานศึกษาสามารถจัดทำแผนและนำไปปฏิบัติได้ตามกรอบที่กำหนด

ประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

การทำให้ข้อมูล
และหลักฐาน
เป็นปัจจุบัน

การประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ

การนำผลการบริหารความเสี่ยง
ที่ประสบความสำเร็จมาจัดทำเป็น
องค์ความรู้ เป็นมาตรฐานงานหรือบทเรียน
เพื่อให้บุคลากรนำไปใช้และป้องกัน
ไม่ให้ความเสี่ยงเดิมกลับมาเกิดซ้ำ

ข้อเสนอแนะ
การปฏิบัติ

1. การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูล
ทั้งรูปแบบเอกสารและ
Google Drive
ให้เป็นปัจจุบัน

2. จัดเก็บหลักฐาน
เชิงประจักษ์
อย่างเป็นระบบ

3. การประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการบริหารจัดการ

4. จัดทำเอกสารในรูปแบบ
การจัดการความรู้เป็นรูปธรรม
สู่การทบทวนปัจจัยเสี่ยงเพื่อจัดทำ
แผนบริหารความเสี่ยงปีงบประมาณ

การบริหารทรัพยากรเพื่อการฝึกศึกษา

คุณภาพของการจัดการศึกษาไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากทรัพยากรที่เหมาะสม ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ระบบเทคโนโลยี และงานบริการสนับสนุน ดังนั้น การบริหารทรัพยากรจึงต้องพิจารณาในฐานะ “ปัจจัยที่ทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นจริง”

ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรศึกษาระเบียบข้อปฏิบัติพร้อมตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงานด้านงบประมาณตามระเบียบราชการกำหนด รวมทั้งวางแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานการจัดการศึกษาและฝึกอบรม ตั้งแต่การขออนุมัติงบประมาณ การเดินทางไปราชการ การใช้หนี้เงินยืม ตลอดจนการส่งคืนงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ

ทั้งนี้ นอกจากการพิจารณาด้านความถูกต้องในการเบิกจ่ายเต็มประสิทธิภาพด้านงบประมาณของสถานศึกษา หน่วยควรเชื่อมโยงความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นกับผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาด้วย เช่น การติดตาม วัด ประเมินผลทรัพยากรที่ใช้ไปสามารถสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และเกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด

ด้านเทคโนโลยี กรมยุทธศึกษาทหารอากาศดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านต่าง ๆ (๑) ระบบ e-Learning (๒) ระบบสารสนเทศเพื่อการวัดและประเมินผลการศึกษา (๓) ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (๔) อินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูง (edu@wifi) และ (๕) ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนเหล่าสายวิทยาการ

และหน่วยจัดการศึกษาของกองทัพอากาศ ทั้งนี้ เน้นย้ำให้หน่วยสถานศึกษาใช้บทเรียนออนไลน์ในระบบ e-Learning ให้มากเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

ด้านงานบริการ มีการสนับสนุนอาคารสถานที่ ยานพาหนะ พัสดุ และพลาธิการ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการจัดสถานที่สำหรับกิจกรรมทางวิชาการ การต้อนรับคณะตรวจเยี่ยม และพิธีเปิด-ปิดการศึกษา

ด้านวัสดุและครุภัณฑ์ มีการสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับสถานศึกษาในหลายประเภท ทั้งอุปกรณ์ด้านภาพและเสียง เครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์เครือข่าย โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์บันทึกภาพและครุภัณฑ์สนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เน้นย้ำให้หน่วยสถานศึกษาวางแผนและดำเนินการด้านงบประมาณบริการ ยุค.ทอ.ปีงบประมาณ ๗๐ ตามระเบียบขั้นตอนที่กำหนดต่อไป

ทั้งนี้ ภาพรวมดำเนินการสถานศึกษาส่วนมากสามารถปฏิบัติตามที่กำหนด แต่ยังพบข้อควรพัฒนาด้านการดำเนินงานล่าช้าบางส่วน

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. วางแผนทรัพยากรโดยใช้ข้อมูลความต้องการจริงของสถานศึกษาและเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติงาน/ปฏิทินการศึกษา เพื่อให้ทรัพยากรพร้อมใช้ในช่วงเวลาที่จำเป็น และสามารถสนับสนุนรูปแบบการเรียนรู้สมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เน้นย้ำศึกษาระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. เพิ่มการใช้บทเรียนออนไลน์ในระบบ e-Learning ให้มากเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

การบริหารทรัพยากร

คุณภาพของการจัดการศึกษาไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากทรัพยากรที่เหมาะสม ทั้งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ระบบเทคโนโลยี และงานบริการสนับสนุน ดังนั้น การบริหารทรัพยากรจึงต้องพิจารณาในฐานะ “ปัจจัยที่ทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นจริง”

ด้านงบประมาณ

- ศึกษาและเปรียบเทียบข้อปฏิบัติ ตรวจสอบความถูกต้อง และวางแผนการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานการจัดการศึกษาและฝึกอบรม
- ดำเนินการตามระเบียบ ทั้งการขออนุมัติ งบประมาณ การเดินทางไปราชการ การใช้หนี้เงินยืม และการส่งคืนงบประมาณ
- เชื่อมโยงความคุ้มค่ากับผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา เช่น ติดตาม วัด ประเมินผลทรัพยากรที่ใช้ไป สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด

ด้านเทคโนโลยี

- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การจัดการศึกษาและฝึกอบรม
- 1 ระบบ e-Learning
 - 2 ระบบสารสนเทศเพื่อการวัดและ ประเมินผลการศึกษา
 - 3 ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ
 - 4 อินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูง (edu@wifi)
 - 5 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา โรงเรียนเหล่าสายวิทยการ และหน่วยจัดการศึกษาของ ทอ.

เน้นย้ำให้หน่วยสถานศึกษาใช้ บทเรียนออนไลน์ในระบบ e-Learning ให้มาก เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

ด้านงานบริการ

- สนับสนุนอาคารสถานที่ ยานพาหนะ พัสดุ และพลอาธิการ
- เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษา ได้อย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนการจัดสถานที่สำหรับกิจกรรม ทางวิชาการ การต้อนรับคณะตรวจเยี่ยม และพิธีเปิด-ปิดการศึกษา

ด้านวัสดุและครุภัณฑ์

- สนับสนุนอุปกรณ์สำหรับสถานศึกษา ในหลายประเภท เช่น
 - ✓ อุปกรณ์ด้านภาพและเสียง
 - ✓ เครื่องปรับอากาศ
 - ✓ อุปกรณ์เครือข่าย
 - ✓ โต๊ะ เก้าอี้
 - ✓ อุปกรณ์บันทึกภาพ
 - ✓ ครุภัณฑ์สนับสนุนการจัดการศึกษา

เน้นย้ำให้หน่วยสถานศึกษาวางแผน และดำเนินการด้านงบประมาณบริการ ยศ.ทอ. ปีงบประมาณ 70 ตาม ระเบียบขั้นตอนที่กำหนด

ภาพรวมการดำเนินงานสถานศึกษาส่วนมากสามารถปฏิบัติตามที่กำหนด แต่ยังพบข้อควรพัฒนาด้านการดำเนินงานล่าช้าบางส่วน

ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติ

1

วางแผนทรัพยากรโดยใช้ข้อมูลความต้องการจริง ของสถานศึกษาและเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติงาน/ ปฏิทินการศึกษา เพื่อให้ทรัพยากรพร้อมใช้ ในช่วงเวลาที่จำเป็น และสามารถสนับสนุน รูปแบบการเรียนรู้สมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2

เน้นย้ำศึกษาระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติ ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3

เพิ่มการใช้บทเรียนออนไลน์ ในระบบ e-Learning ให้มาก เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

การพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของระบบการศึกษา เพราะแม้จะมีหลักสูตรและเทคโนโลยีที่ดี แต่หากบุคลากรไม่สามารถนำสิ่งเหล่านั้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ของการศึกษาย่อมไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้กำหนดแนวทางการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา ครอบคลุม ๔ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ การพัฒนาความรู้และทักษะ: ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาทักษะการสอน ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ด้านที่ ๒ การพัฒนาคุณธรรมและจรรยาบรรณ: ยึดมั่นในจรรยาบรรณ วิชาชีพครู เคารพ ให้เกียรติ ใส่ใจ เชื่อมั่นในศักยภาพ

ด้านที่ ๓ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง: การเรียนรู้พัฒนาตนเองเพื่อยกระดับองค์ความรู้ สนับสนุนภารกิจรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เช่น เข้าร่วมการอบรม/สัมมนา เรียนรู้จากผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน ติดตามข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ ๔ การพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำ: พัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาทักษะการสื่อสาร การบริหารจัดการ เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจ

การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้จัดทำแบบสำรวจความพร้อมปฏิบัติงานของครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนงานการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการสำรวจภาพรวม พบว่าสถานศึกษามีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญงาน สามารถปฏิบัติงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ ทั้งนี้ บางส่วนเป็นบุคลากรที่ยังไม่มีประสบการณ์ หรือต้องมีพี่เลี้ยง (Mentoring) ในการปฏิบัติงาน จึงนำมาสู่การกำหนดแผนงานพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เช่น สนับสนุนการศึกษาต่อ/เข้ารับการอบรม กิจกรรมการปรับ Case Study สู้บทเรียน กิจกรรมการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

ทั้งนี้ พบประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม ในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การพัฒนาให้ครอบคลุม ๔ ด้านตามแนวทางที่กำหนดเพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาและการฝึกอบรมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถยกระดับจากอาจารย์อำนวยการศึกษา-ควบคุมการสัมมนา ไปสู่ผู้สร้างองค์ความรู้ ผู้สอน ผู้ฝึก หรือผู้ผลิตเอกสาร ตำรา บทความวิชาการทหารอากาศ เป็นต้น สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. ดำเนินการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน

๒. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการตรวจสอบและออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ตอบสนองต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ตามอัตลักษณ์หลักสูตร และตามสมรรถนะที่ต้องการอย่างสูงสุด

การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของระบบการศึกษา เพราะแม้จะมีหลักสูตรและเทคโนโลยีที่ดี แต่หากบุคลากรไม่สามารถนำสิ่งเหล่านั้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ของการศึกษาย่อมไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมยทธศึกษาทหารอากาศกำหนดแนวทางการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา ครอบคลุม ๔ ด้าน

ด้านที่ 1 การพัฒนาความรู้ และทักษะ

- ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ
- พัฒนาทักษะการสอน
- ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ
- พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ด้านที่ 2 การพัฒนาคุณธรรม และจรรยาบรรณ

- ยึดมั่นในจรรยาบรรณ วิชาชีพครู
- เคารพ ให้เกียรติ ใส่ใจ
- เชื่อมมั่นในศักยภาพ

ด้านที่ 3 การพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง

- การเรียนรู้พัฒนาตนเองเพื่อยกระดับองค์ความรู้สนับสนุนภารกิจรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง
- เข้าร่วมการอบรม/สัมมนา
- เรียนรู้จากผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน
- ติดตามข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ 4 การพัฒนาสู่ ความเป็นผู้นำ

- พัฒนากภาวะผู้นำ
- พัฒนาทักษะการสื่อสาร
- การบริหารจัดการ
- เป็นแบบอย่างที่ดี
- สร้างแรงบันดาลใจ

การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมยทธศึกษาทหารอากาศ ได้จัดทำแบบสำรวจความพร้อม ปฏิบัติงานของครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการ จัดทำแผนงานการพัฒนา ครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินการภาพรวม

สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญงาน สามารถปฏิบัติงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ได้

ทั้งนี้ บางส่วนเป็นบุคลากรที่ยังไม่มีประสบการณ์ หรือต้องมีพี่เลี้ยง (Mentoring) ในการปฏิบัติงาน จึงนำมาสู่การกำหนดแผนงานพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เช่น สนับสนุนการศึกษาต่อ/เข้ารับการอบรม กิจกรรมการปรับ Case Study สู่บทเรียน กิจกรรมการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

ประเด็นที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม

ในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การพัฒนาให้ครอบคลุม ๔ ด้านตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาและการฝึกอบรมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถยกระดับจากอาจารย์อำนวยการศึกษา-ควบคุมการสัมมนา ไปสู่ผู้สร้างองค์ความรู้ ผู้สอน ผู้ฝึก หรือผู้ผลิตเอกสาร ตำรา บทความ วิชาการทหารอากาศ เป็นต้น สนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหาร ของกองทัพอากาศ

ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติ

1

ดำเนินการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน

2

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการตรวจสอบและออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามอัตลักษณ์หลักสูตร และตามสมรรถนะที่ต้องการอย่างสูงสุด

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

มาตรฐานที่ ๓

การสร้างองค์ความรู้

DET 2026
Symposium of Education and Training
SYMPOSIUM

DET 70th
DEPARTMENT OF EDUCATION AND TRAINING

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้
เสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้
กำหนดเป้าหมายร่วม
ร่วมปฏิบัติการ

การปฏิบัติการฝึกศึกษาที่ทันสมัย

Educational Ecosystem Sustainability for Joint Operations
(ความยั่งยืนของระบบนิเวศทางการศึกษาสู่ความพร้อมปฏิบัติการร่วม)

ยกระดับระบบนิเวศทางการศึกษา

คู่มือ
Episode 5: The World of War
RTAF DIARIES

สร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา

Education for Next Generation

ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารกองทัพอากาศ
Royal Thai Air Force's Leading Hub of Military Science Education

การเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

การสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษาทหารอากาศมีรูปแบบการดำเนินการสร้างองค์ความรู้ตามอัตลักษณ์ และงานสนับสนุนการฝึกและศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ผ่านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) กิจกรรมควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: QCC) งานวิจัยและนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ทหารอากาศ รองรับความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้กำหนดแนวทางการสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษาครอบคลุม ๔ ด้าน ได้แก่

๑. คลังข้อมูลฐานความรู้ เช่น ส่งเสริมการผลิตตำรา บทความวิชาการ การปรับปรุงคู่มือ

๒. การวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรม เช่น ส่งเสริมการคิดแบบกระบวนการวิจัย การทบทวนวิจัยให้ทันสมัย

๓. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ เช่น ส่งเสริมให้มีความกล้าหาญทางปัญญา – ความใฝ่รู้ เชิงยุทธศาสตร์ การเผยแพร่ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้

๔. เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เช่น การแสวงหาความร่วมมือด้านวิชาการ ขับเคลื่อนการฝึกร่วมยุทธสนาให้มีกระบวนการร่วมกันระหว่างกรมยุทธศึกษาเหล่าทัพ

ภาพรวมการดำเนินการสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษา และการดำเนินการจัดการความรู้ควบคุมคุณภาพตามที่ กองทัพอากาศกำหนด พบว่าหน่วยสถานศึกษาจัดทำแผนงานรองรับการดำเนินการดังกล่าวตลอดปีงบประมาณ อาทิ

ด้านคลังข้อมูลฐานความรู้ มีการส่งเสริมการปรับหลักสูตรแกนกลางสำหรับวิชาชีพทางทหาร และการปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานให้ทันสมัย

ด้านวิจัยและนวัตกรรมมุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงวิจัยและการทบทวนองค์ความรู้ให้ทันต่อสถานการณ์

ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ มีการส่งเสริมความกล้าหาญทางปัญญา ความใฝ่รู้เชิงยุทธศาสตร์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านเครือข่ายมุ่งแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการขับเคลื่อนการฝึกร่วมยุทธสนาระหว่างเหล่าทัพ

ทั้งนี้ การสร้างองค์ความรู้ที่ดีและยั่งยืนทุกส่วนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการนำความรู้จากการปฏิบัติ เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติ พร้อมทบทวนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ

๑. เน้นย้ำหน่วยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมการสร้างองค์ความรู้ทั้ง ๔ ด้านสำคัญ

๒. สนับสนุนครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาผลิตเอกสาร ตำรา วิทยาการทหารอากาศ

การเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

การสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษาทหารอากาศมีรูปแบบการดำเนินการสร้างองค์ความรู้ตามอัตลักษณ์ และงานสนับสนุนการฝึกและศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ผ่านการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) กิจกรรมควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: QCC) งานวิจัยและนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายความร่วมมือวิชาการทหารอากาศ รองรับความรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศกำหนดแนวทางการสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษาครอบคลุม ๔ ด้าน

1 คลังข้อมูลฐานความรู้

- ส่งเสริมการปรับปรุงคู่มือ

2 การวิจัย / พัฒนา องค์ความรู้และนวัตกรรม

- ส่งเสริมการคิดแบบกระบวนการวิจัย
- การทบทวนวิจัยให้ทันสมัย

3 การสร้างวัฒนธรรม การเรียนรู้

- ส่งเสริมให้มีความกล้าหาญทางปัญญา – ความใฝ่รู้เชิงยุทธศาสตร์
- การเผยแพร่ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้

4 เครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการ

- การแสวงหาความร่วมมือด้านวิชาการ
- ขับเคลื่อนการฝึกร่วมยุทธเสนา ให้มีกระบวนการร่วมกันระหว่าง ยศ.เหล่าทัพ

ภาพรวมการดำเนินการ

หน่วยสถานศึกษาจัดทำแผนงาน รองรับ
การดำเนินการตลอดปีงบประมาณ
ใน ๔ ด้าน ดังนี้

ด้านคลังข้อมูลฐานความรู้

ส่งเสริมการปรับหลักสูตรแกนกลาง
สำหรับวิชาชีพทางทหาร และการ
ปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานให้ทันสมัย

ด้านวิจัยและนวัตกรรม

มุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงวิจัย
และการทบทวนองค์ความรู้
ให้ทันต่อสถานการณ์

ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้

ส่งเสริมความกล้าหาญทางปัญญา
ความใฝ่รู้เชิงยุทธศาสตร์ และการ
เรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้านเครือข่ายความร่วมมือ

มุ่งแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการ
ทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการ
ขับเคลื่อนการฝึกร่วมยุทธเสนา
ระหว่างเหล่าทัพ

การสร้างองค์ความรู้ที่ดีและยั่งยืนทุกส่วนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการนำความรู้จากการปฏิบัติ เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติพร้อมทบทวนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ การปฏิบัติ

1

เน้นย้ำหน่วยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
ครอบคลุมการสร้างองค์ความรู้ทั้ง
๔ ด้านสำคัญ

2

สนับสนุนครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา
ผลิตเอกสาร ตำรา วิชาการทหารอากาศ

บทสรุป

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

วางรากฐาน

จากเจตนาธรรม ผบ.ทอ.
สู่ DET Guidance 2026

- หลักสูตร
ปฏิรูปหลักสูตร OBE
- การจัดการเรียนการสอน
ทันสมัย นำไปใช้ได้จริง
- วัดและประเมินผล
สะท้อนสมรรถนะ ความพร้อม
- ทรัพยากรการศึกษา
ตอบสนองการขับเคลื่อนทุกมิติ

เสริมความแข็งแกร่ง

DET Guidance 2026
in Action

- การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน
นิเทศการศึกษา
บูรณาการหลักสูตร
ความพร้อมครูอาจารย์
ปรับตัวและประเมินผล
- การปฏิบัติการฝึกศึกษาที่ทันสมัย
Hybrid Warfare/AI
Drone/Anti-Drone
Joint Ops
สื่อ/ทรัพยากร
พันธมิตรด้านการศึกษา

เสริมประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

ยกระดับระบบนิเวศการศึกษา
บูรณาการ Joint Operations

- ✓ ยกระดับการศึกษาทั้งระบบนิเวศ
- ✓ สร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์
ด้านการศึกษา
- ✓ Education for Next Generation

“ส่งมอบความได้เปรียบทางภูมิปัญญา
ให้กับกำลังพลกองทัพอากาศ”

ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของกองทัพอากาศ
Royal Thai Air Force's Leading Hub of Military Science Education

ภาพรวมการดำเนินงาน

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เป็นกลไกใหม่ในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ดำเนินการ ภายใต้แนวทางการพัฒนาระบบนิเวศการศึกษา ของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ โดยมุ่งให้การ จัด การศึกษาและฝึกอบรมสามารถพัฒนากำลังพล ให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่ สอดคล้องกับภารกิจของกองทัพอากาศ ตลอดจน สนับสนุนการขับเคลื่อนกรมยุทธศึกษาทหาร อากาศไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้ วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ” การนิเทศจึง มิใช่เพียงการตรวจสอบผลการดำเนินงานตาม เกณฑ์ แต่เป็นกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ให้คำแนะนำ และนำข้อมูลจากการ ปฏิบัติกลับมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ กรมยุทธศึกษา ทหารอากาศได้ปรับปรุงเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาและคู่มือการประกันคุณภาพของ สถานศึกษา โดยกำหนดกรอบการดำเนินงาน ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ครอบคลุม มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพและมาตรฐานการฝึกศึกษา ได้แก่ การ จัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มาตรฐานที่ ๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สถานศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการองค์กรอย่าง เป็นระบบ การบริหารความเสี่ยงและควบคุม ภายใน การบริหารทรัพยากรเพื่อการฝึกศึกษา และการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการ ศึกษา และมาตรฐานที่ ๓ การสร้างองค์ความรู้

ได้แก่ การเสริมสร้างการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ โดยใช้ ADLI Model เป็นกรอบในการพิจารณา ความสมบูรณ์และพัฒนาการของกระบวนการ ตั้งแต่การมีแนวทางที่ชัดเจน การนำไปปฏิบัติ การ เรียนรู้และปรับปรุง ตลอดจนการบูรณาการเข้ากับ ทิศทางขององค์กร

ผลการนิเทศโดยภาพรวมแสดงให้เห็นถึง ความพร้อมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และ พร้อมต่อการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน การจัดการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ด้านการจัดการเรียนการสอน ครอบคลุม ประเด็นสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรแบบมุ่ง ผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) ซึ่ง เริ่มจากการวิเคราะห์หน้าที่และความรับผิดชอบ ของผู้ปฏิบัติงาน กำหนดสมรรถนะที่จำเป็น และ สังเคราะห์เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร ปัจจุบันหลักสูตรในความรับผิดชอบของกรมยุทธ ศึกษาทหารอากาศ จำนวน ๑๘ หลักสูตร เป็น หลักสูตรตามแนวคิด OBE แล้ว ๑๕ หลักสูตร และ อยู่ระหว่างการปรับปรุง ๓ หลักสูตร พร้อมทั้งให้ คำแนะนำหน่วยสถานศึกษาปรับปรุงแบบการ จัดการเรียนรู้ให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากขึ้น ทั้งการสัมมนา การปฏิบัติ การศึกษาดูงาน และ การฝึกจำลองสถานการณ์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนจาก ผู้รับความรู้ไปสู่ผู้ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการ ตัดสินใจและปฏิบัติงานได้จริง

การพัฒนาด้านการวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตร

โดยปรับแนวทางการประเมินให้สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะที่กองทัพอากาศต้องการ โดยพัฒนาคู่มือการวัดและประเมินผล เพื่อให้หน่วยสถานศึกษาได้นำไปปรับใช้สำหรับการประเมินที่หลากหลายมิติ เช่น การประเมินจากผลงาน การปฏิบัติ การสังเกต และ Rubric รวมถึงการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศสนับสนุนการวิเคราะห์ผล พร้อมแนะนำให้ทุกสถานศึกษานำผลประเมินย้อนกลับ (Feedback) จากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามาใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญในระยะต่อไป คือ การเชื่อมโยง สมรรถนะ-ผลลัพธ์การเรียนรู้-การจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล ให้เป็นระบบเดียวกัน โดยใช้ Constructive Alignment, Curriculum Mapping และ CIPPIest Model เป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนา

ด้านการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาสามารถนำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ไปใช้เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงนโยบายและภารกิจจากระดับกรมสู่การปฏิบัติของหน่วย โดยบูรณาการกับกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพ (PDCA) การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน ตลอดจนการติดตามและรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้การบริหารงานมีทิศทาง และสามารถตรวจสอบได้มากขึ้น

ด้านการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามกรอบที่กำหนด ตั้งแต่การวิเคราะห์ความเสี่ยงตาม Action Plan การประเมินประสิทธิภาพของการควบคุม การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และการติดตามผล โดยใช้ PDCA และ ADLI เป็นกรอบการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ยังควรพัฒนาการ

ปรับปรุงข้อมูลและหลักฐานให้เป็นปัจจุบัน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำผลสำเร็จจากการบริหารความเสี่ยงมาจัดทำเป็นองค์ความรู้หรือมาตรฐานงาน เพื่อป้องกันการเกิดความเสี่ยงซ้ำ

ด้านทรัพยากรเพื่อการฝึกศึกษา สถานศึกษาส่วนมากสามารถดำเนินงานได้ตามแนวทางที่กำหนด ทั้งการบริหารงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ระบบเทคโนโลยี และงานบริการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ทรัพยากรเป็นปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เกิดผลจริง และควรเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรกับผลลัพธ์และความคุ้มค่าของการพัฒนาผู้เรียน ขณะเดียวกัน กรมยุทธศึกษาทหารอากาศได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการศึกษา เช่น ระบบ e-Learning ระบบวัดและประเมินผล ห้องสมุดอัตโนมัติ edu@wifi และระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและโอกาสในการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา ได้ดำเนินการสำรวจความพร้อมเพื่อใช้เป็นข้อมูลจัดทำแผนพัฒนา ครอบคลุมการพัฒนาความรู้ และทักษะ คุณธรรมและจรรยาบรรณ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำ

ทั้งนี้ พบว่าหน่วยสถานศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาทุกสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่ควรเพิ่มเติมในการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา คือ การพัฒนา-สร้างองค์ความรู้ทักษะการเป็นครู-อาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอน ฝึกถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาการทหาร รวมทั้งผลิต

เอกสาร ตำรา บทความวิชาการทหารอากาศให้มากยิ่งขึ้น

ด้านการสร้างองค์ความรู้ สถานศึกษาได้จัดทำแผนงานรองรับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้ง คลังข้อมูลฐานความรู้ การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ

การดำเนินงานสร้างองค์ความรู้แห่งยุทธศึกษา ปีงบประมาณนี้พบว่าการปรับปรุงแบบและจัดทำองค์ความรู้ใหม่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาและการฝึกอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางและคู่มือปฏิบัติงานให้ทันสมัยให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับนโยบายไปสู่การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานของหน่วยขึ้นตรงเพื่อรองรับคู่มือการปฏิบัติงานระดับกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ การส่งเสริมการคิดเชิงวิจัยและการทบทวนองค์ความรู้ให้ทันต่อสถานการณ์ สร้างความกล้าหาญทางปัญญาและความใฝ่รู้เชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการขับเคลื่อนการฝึกกรมยุทธเสนาระหว่างเหล่าทัพ ทั้งหมดมุ่งให้ความรู้จากการปฏิบัติได้รับการรวบรวม ถ่ายทอด ทบทวน และนำกลับมาใช้พัฒนาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

การนิเทศการศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการจากการดำเนินงานที่แยกเป็นรายด้าน ไปสู่การวางรากฐานระบบการศึกษาที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น ตั้งแต่การกำหนดสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการและความเสี่ยง การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการสร้างและใช้ประโยชน์

จากองค์ความรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกันเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพอากาศ

ทั้งนี้ การประเมินตนเอง (SAR) และการรายงานผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้สถานศึกษาสามารถติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานได้ ขณะที่การพัฒนาระบบ RTAF e-SAR จะเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับการรายงานและการกำกับติดตามให้มีความเป็นระบบและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ควรขับเคลื่อนต่อไป คือ การเชื่อมโยงข้อมูลและผลการดำเนินงานทุกมิติให้เป็นภาพเดียวกัน ตั้งแต่สมรรถนะที่ต้องการ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการ ทรัพยากร บุคลากร และองค์ความรู้ พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะจากการนิเทศและข้อมูลย้อนกลับจากผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญกับการจัดเก็บหลักฐานให้เป็นปัจจุบัน การสื่อสารและถ่ายทอดแผนสู่ผู้ปฏิบัติ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนผลจากการปฏิบัติให้เป็นองค์ความรู้และมาตรฐานงาน เพื่อให้การนิเทศเป็นกระบวนการการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เสริมสร้างสมรรถนะกำลังพล และสนับสนุนเป้าหมายการเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ” ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ความเชื่อมโยงของการนิเทศการศึกษา สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

“ การนิเทศการศึกษาเป็นกลไกใหม่
เชื่อมโยงข้อมูลจากการปฏิบัติ นำสู่การพัฒนา
คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ”

★ จากการนิเทศ สู่การพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสมรรถนะกำลังพลของกองทัพอากาศอย่างยั่งยืน ★

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ

จากผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษากรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ พบว่า สถานศึกษามีพัฒนาการในการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถขับเคลื่อนภารกิจด้านการฝึกศึกษาได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการองค์กร การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน การบริหารทรัพยากร การพัฒนาบุคลากร และการสร้างองค์ความรู้ อย่างไรก็ตาม การยกระดับคุณภาพในระยะต่อไปควรมุ่งให้การดำเนินงานของทุกส่วน เชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกัน ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ และนำผลจากการปฏิบัติกลับมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงมีข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

๑. พัฒนา “การนิเทศการศึกษา” ให้เป็นกลไกประจำของระบบการศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

๒. บูรณาการระบบการศึกษาให้เชื่อมโยงทุกมิติการนิเทศการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการกำกับ ติดตาม และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา

๓. ส่งเสริมการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้และเครือข่ายวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมการสร้างคลังข้อมูลฐานความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม วัฒนธรรมการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการขับเคลื่อนการฝึกร่วมยุทธเสนาระหว่าง

เหล่าทัพ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ

ข้อแนะนำในการปฏิบัติสำหรับหน่วยปฏิบัติงาน

๑. ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ให้จัดทำแบบประเมินติดตามผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตร และนำผลที่ได้กลับมาพัฒนาทั้งเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และผลลัพธ์การเรียนรู้ พร้อมจัดทำ Curriculum Mapping ให้ชัดเจน ใช้ CIPPIest Model ประเมินหลักสูตร และบันทึกผลการปรับปรุงการวัดและประเมินผลแบบ Competency Base

๒. ด้านการบริหารจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบ เน้นย้ำการสื่อสารและถ่ายทอดแผนแก่ผู้ปฏิบัติทุกระดับ ตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์ให้สอดคล้องกับข้อมูลที่รายงาน และบันทึกผลการดำเนินงาน ปัญหา ข้อขัดข้อง และข้อแนะนำ เพื่อนำไปจัดทำองค์ความรู้และใช้พัฒนาหรือยกระดับแผนปฏิบัติงาน

๓. ด้านการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เน้นย้ำให้ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทั้งในรูปแบบเอกสารและ Google Drive ให้เป็นปัจจุบัน จัดเก็บหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ และจัดทำผลสำเร็จหรือบทเรียนด้านการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในรูปแบบการจัดการความรู้ เพื่อใช้ทบทวนปัจจัยเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในปีงบประมาณต่อไป

๔. ด้านการบริหารทรัพยากร ให้ใช้ข้อมูลความต้องการจริงของสถานศึกษาประกอบการวางแผน และเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติงานและปฏิทินการศึกษา เพื่อให้ทรัพยากรพร้อมใช้ในเวลาที่จำเป็น ศึกษาาระเบียบและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้อง และเพิ่มการใช้บทเรียนออนไลน์ในระบบ e-Learning เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้

๕. ด้านการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เน้นย้ำให้ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม ๔ ด้าน ได้แก่ ความรู้ และทักษะ คุณธรรมและจรรยาบรรณ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำ พร้อมประยุกต์ใช้ AI ในการตรวจสอบและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะของหลักสูตร

๖. ด้านการสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ คลังข้อมูล

ฐานความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม วัฒนธรรมการเรียนรู้ และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ พร้อมสนับสนุนครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ผลิตเอกสารและผลงานวิชาการด้านการทหารอากาศ ตลอดจนเชื่อมโยงความรู้จากการปฏิบัติกลับเข้าสู่การพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ขอให้ทุกหน่วยนำผลการนิเทศข้อเสนอแนะและข้อมูลย้อนกลับไปใช้เป็นฐานในการปรับปรุงการดำเนินงานจริง โดยมุ่งให้การประกันคุณภาพ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างองค์ความรู้ เชื่อมโยงและเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็น “วงจรการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง” และนำไปสู่ผลลัพธ์สำคัญ คือ ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของกองทัพอากาศ และกรมยุทธศึกษาทหารอากาศสามารถยกระดับสู่การเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ

จากผลการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

สถานศึกษามีพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถขับเคลื่อนภารกิจด้านการฝึกศึกษาได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น ครอบคลุมทุกมิติ การยกระดับคุณภาพในระยะต่อไป ควรมุ่งให้ทุกส่วนเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกัน ตั้งแต่นโยบายจนถึงการปฏิบัติ และนำผลการปฏิบัติกลับมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1

พัฒนา
“การนิเทศการศึกษา”
ให้เป็นกลไกประจำ
ของระบบการศึกษา

2

บูรณาการระบบการศึกษา
ให้เชื่อมโยงทุกมิติ
ใช้กำกับ ติดตาม
และใช้ข้อมูลประกอบ
การตัดสินใจ

3

ส่งเสริมระบบนิเวศการเรียนรู้
และเครือข่ายวิชาการอย่างต่อเนื่อง
สร้างคลังความรู้ วิจัยและนวัตกรรม
วัฒนธรรมการเรียนรู้ เครือข่ายทั้งใน-นอก
และขับเคลื่อนการฝึกยุทธศาสตร์ระหว่างเหล่าทัพ
มุ่งสู่ศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาการทหาร
ของกองทัพอากาศ

ข้อแนะนำในการปฏิบัติสำหรับหน่วยปฏิบัติงาน

1

คุณภาพการจัดการเรียน
การสอนและการประเมินผล

- ประเมินติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
- พัฒนาหลักสูตร-การสอน-ผลลัพธ์
- Curriculum Mapping
- ใช้ CIPPIest Model
- ปรับปรุงประเมินผลแบบ Competency Base

2

บริหารจัดการองค์กร
อย่างเป็นระบบ

- สื่อสารและถ่ายทอดแผน
- ตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์
- บันทึกผลการดำเนินงาน
- ปัญหา ข้อเสนอแนะ
- จัดทำองค์ความรู้และยกระดับแผน

3

บริหารความเสี่ยง
และควบคุมภายใน

- ข้อมูลเอกสาร/Online เป็นปัจจุบัน
- จัดเก็บหลักฐานอย่างเป็นระบบ
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- จัดทำบทเรียน/องค์ความรู้
- ทบทวนปัจจัยเสี่ยงและแผนปฎิบัติ

4

บริหารทรัพยากร

- ใช้ข้อมูลความต้องการจริง
- เชื่อมโยงแผน-ปฏิทินการศึกษา
- ศึกษาเปรียบเทียบข้อดีข้อด้อย
- เพิ่มการใช้ e-Learning

5

พัฒนาครู อาจารย์
และบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาต่อเนื่อง 4 ด้าน (ความรู้ ทักษะ/คุณธรรมจริยธรรม/พัฒนาตนเอง/ความเป็นผู้นำ)
- ประยุกต์ใช้ AI
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้
- ตอบสนองผลลัพธ์และสมรรถนะ

6

สร้างองค์ความรู้และ
เครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการ

- คลังข้อมูลฐานความรู้
- วิจัยและนวัตกรรม
- วัฒนธรรมการเรียนรู้
- เครือข่ายวิชาการ
- ผลงานงานวิชาการ
- เชื่อมโยงความรู้จากปฏิบัติ

นำผลการนิเทศและข้อเสนอแนะไปใช้เป็นฐาน
ในการปรับปรุงการดำเนินงานจริง
ให้ทุกระบบเชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน
จนเกิดเป็น
“วงจรการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง”

ผลลัพธ์สำคัญ

ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะ
ตรงตามความต้องการ
ของกองทัพอากาศ

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
ยกระดับสู่ศูนย์กลางการเรียนรู้
วิทยาการทหารของกองทัพอากาศ
อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ยศ.ทอ.

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ภาคผนวก

คณะนิเทศการศึกษาศาสนศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ลำดับ	ผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑	พล.อ.ต.ประภาส ศรีประเสริฐ	รอง จก.ยศ.ทอ.(กศ.)	ประธาน
๒	น.อ.พิสุทธิพงศ์ ศรีชูรส	รอง เสธ.ยศ.ทอ.(กศ.)	รองประธาน
๓	น.อ.กฤตกร ชลวิสุทธิ	รอง ผอ.สบศ.บก.ยศ.ทอ.	เลขานุการ
๔	น.อ.คณาธิป วงษ์ประเสริฐ	ผอ.กผค.สบศ.บก.ยศ.ทอ.	ผช.เลขานุการ
๕	น.อ.คุณากร ศรีนิตบุตร	ผอ.กวช.สบศ.บก.ยศ.ทอ.	ผู้รับผิดชอบการสร้างองค์ความรู้
๖	น.อ.สุรพัฒน์ เทียมเทียบรัตน์	ผอ.กอก.สบศ.บก.ยศ.ทอ.	ผู้รับผิดชอบด้านงานอำนวยการศึกษา
๗	น.อ.ศรภัยจน์ หมื่นประเสริฐ	ผอ.กาว.สบศ.บก.ยศ.ทอ.	ผู้รับผิดชอบด้านงานวิจัยและพัฒนา
๘	น.อ.หญิง มยุรี มีใหญ่ น.อ.ชูวิทย์ รุ่งเรือง น.อ.จิรศักดิ์ เทพอรรถพร น.ท.ชยพล ฤทัยธรรม	นาง.ยศ.ทอ. ทก.กรก.ยศ.ทอ. ทก.กาว.ยศ.ทอ. ผช.นาง.ยศ.ทอ.	ผู้รับผิดชอบการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษาและการฝึก
๙	น.ต.วิสุทธิ ไชยเนตร	รอง ทน.ผบคส.กาว.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบภาพรวมการประกันคุณภาพการศึกษา
๑๐	น.ต.หญิง ปาริชาดา มะโนธรรม	รอง ทน.ผน.ก.ก.สบศ.๑	ผช.ผู้รับผิดชอบการสร้างองค์ความรู้
๑๑	น.ต.ณัฐพัชญ์ มุกดา	รอง ทน.ผวช.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน
๑๒	น.ต.หญิง พิมพ์ชนก ทิมบรรเจิด	รอง ทน.ผผน.กผค.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ
๑๓	น.ต.หญิง ชิดาวลัย คงเทพ	น.ว.สบ.ผว.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบการพัฒนาครู/อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา
๑๔	ร.อ.กฤษฎา พยมหล	ร.ร.ก.น.ผผน.กผค.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
๑๕	ร.อ.หญิง ศศิโสภณ ศรีธนาสาร	น.ส.ผ.สบ.กาว.สบศ.๑	ผู้รับผิดชอบการวัดและประเมินผล
๑๖	ร.ท.หญิง ทิพย์สุดา เทพสุภรณ์กุล	น.ค.ก.ผค.สบศ.๑	งานท.อำนวยการข้อมูลและติดต่อประสาน
๑๗	พ.อ.ต.หญิง อัญชลี แสงประสิทธิ์	งานท.ก.ช.ผก.สบศ.๑	งานท.อำนวยการข้อมูลและติดต่อประสาน

เอกสารประกอบการนิเทศ

ลำดับ	รายการ	แหล่งข้อมูล
๑	เอกสารประกอบการประชุมนิเทศฯ และสรุปผลการนิเทศ (PPT นำเสนอ/รายงานสรุปผลนิเทศ)	
๒	คู่มือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	

ตัวอย่างภาพประกอบการนิเทศการศึกษา

